

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/339/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713212943
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713212943.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľky: Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. K. XX/XX, M. X, právne zastúpenej JUDr. Vierou Čáповou, advokátkou, so sídlom v M., I. X, proti odporkyni: O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XXXX/XX, K. K., právne zastúpenej JUDr. Mgr. Ivanou Švarcovou, advokátkou, so sídlom v K. K., I. XX, P. O. K. XXX, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní odporkyne a navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/207/2013-88 zo dňa 16. apríla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorým okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporkyne k nehnuteľnostiam zapísaným v Katastri nehnuteľností - Správa katastra v Martine k. ú. O. na LV č. XXXX, parcela registra C č. 716 vo výmere 455 m² - zastavané plochy a nádvoría, parcela č. 717 vo výmere 95 m² - záhrady, parcela č. 718/16 vo výmere 531 m² - orná pôda, rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. 716 a určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX k. ú. O. bude Q. Y., rod. Y. s tým, že navrhovateľka je povinná zaplatiť odporkyni sumu 8.000,- eur za účelom vyporiadania spoluvlastníckeho podielu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, z r u š u j e a v zrušenom rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporkyne k nehnuteľnostiam zapísaným v Katastri nehnuteľností - Správy katastra v Martine k. ú. O. na LV č. XXXX, parcela registra „C“ č. 716 vo výmere 455 m² - zastavané plochy a nádvoría, parcela č. 717 vo výmere 95 m² - záhrady, parcela č. 718/16 vo výmere 531 m² - orná pôda, rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. 716. Zároveň určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX k. ú. O. bude navrhovateľka, ktorú zaviazal k povinnosti zaplatiť odporkyni sumu 8.000,- eur za účelom vyporiadania spoluvlastníckeho podielu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal. Nárok navrhovateľky posudzoval okresný súd podľa § 142 ods.1 Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd dôvodil tým, že Občiansky zákonník upravuje jednotlivé spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva a súčasne ustanovuje aj ich poradie, ktoré je pre súd záväzné. Návrhmi účastníkov konania nie je viazaný. Prvý spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to reálne rozdelenie medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov prichádza do úvahy iba tam, kde predmet spoluvlastníctva je reálne deliteľný. V prejednáwanej veci okresný súd mal za preukázané a účastníkmi konania potvrdené, že predmet spoluvlastníctva reálne deliteľný tak, aby mohol byť riadne

užívaný, nie je. Preto okresný súd pristúpil k druhému spôsobu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to prikázanie za primeranú náhradu jednému zo spoluvlastníkov.

Pri rozhodovaní o tom, komu bude nehnuteľnosť prikázaná do výlučného vlastníctva, prvostupňový súd zohľadnil skutočnosti, že obidve účastníčky konania mali záujem získať nehnuteľnosť do vlastníctva ako celok, pričom navrhovateľka bola podielovou spoluvlastníčkou v 3/4-inách a odporkyňa v podiele 1/4-iny. Podľa okresného súdu ani jedna z účastníčok predmetnú nehnuteľnosť neužívali. Navrhovateľka mala svoje bývanie, pričom nehnuteľnosť chcela získať za tým účelom, aby ju mohol zrekonštruovať jej jediný syn, ktorý si založil rodinu. Odporkyňa takisto v predmetnej nehnuteľnosti nebývala. Bývanie a prácu mala zabezpečenú v K. K.. Podľa jej vyjadrenia po zrekonštruovaní nehnuteľnosti by sa presťahovala. Poukazovala aj na to, že v bezprostrednej blízkosti bývajú jej rodičia, ktorým by mohla týmto spôsobom zabezpečiť pomoc. Pre okresný súd bolo nesporné, že nehnuteľnosť je neužívaná od roku 2012, kedy zomrela stará matka odporkyne, chátka, je neudržiavaná. Údržba nehnuteľnosti, pokiaľ sa aj robila, spočívala v kosení záhrady, prípadne odpratani snehu v zime. Domová nehnuteľnosť udržiavaná účastníčkami konania nebola (pokiaľ by bola, táto skutočnosť pred súdom zistená nebola).

Na základe vykonaného dokazovania po preukázaní skutočností tvrdených navrhovateľkou a odporkyňou okresný súd dospel k záveru, že najpodstatnejším kritériom pre rozhodnutie vo veci je výška spoluvlastníckeho podielu k predmetnej nehnuteľnosti, pretože navrhovateľka bola spoluvlastníčkou v 3/4-inách a odporkyňa spoluvlastníčkou len v 1/4-ine. Ako väčšinovej spoluvlastníčke okresný súd prikázal do výlučného vlastníctva aj podiel odporkyne, teda celú nehnuteľnosť. Účastníčky neprodukovali žiadne dôkazy, ktoré by odôvodnili vyporiadať ich spoluvlastníctvo inak, len podľa výšky spoluvlastníckeho podielu. Navrhovateľka a ani odporkyňa neboli viazané k nehnuteľnosti potrebou bývania, každá mala svoje vlastné bývanie. Nehnuteľnosť chceli z dôvodu aj zabezpečenia svojich blízkych príbuzných. Tvrdené úmysly o ďalšom predaji nehnuteľnosti preukázané v konaní neboli.

V priebehu konania účastníci sa pred okresným súdom stotožnili s tým, že hodnota spoluvlastníckeho podielu je 8.000,- eur, okresný súd túto skutočnosť akceptoval, a preto zaviazal navrhovateľku zaplatiť za účelom vyporiadania podielového spoluvlastníctva odporkyni výšku jej spoluvlastníckeho podielu v sume 8.000,- eur.

O trovách konania okresný súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 150 ods. 1 O. s. p. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd prihliadol predovšetkým na tú skutočnosť, že bolo v záujme obidvoch účastníčok konania, aby súd rozhodol o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pretože medzi nimi k dohode v tomto smere nedošlo. Okresný súd rozhodol o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva podľa výšky spoluvlastníckych podielov, pretože v konaní neboli predkladané žiadne rozhodujúce listinné doklady a ani navrhnutí svedkovia preukazujúci iné skutočnosti, ktoré by mohli zavážiť pre rozhodnutie vo veci samej. Za týchto okolností okresný súd dospel k záveru, že navrhovateľka nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl okresný súd v skutočnostiach, že rozhodnutie bolo viazané na úvahu okresného súdu v časti prikázania nehnuteľností do vlastníctva a postup, navrhovanie dôkazov navrhovateľkou a jej právnu zástupkyňou neodôvodňovali posúdiť navrhovateľku ako výlučne v konaní úspešnú a priznať jej trovy.

Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Dôvodila tým, že považuje toto rozhodnutie za nesprávne, pretože prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne aplikoval ust. § 142 Občianskeho zákonníka v súvislosti s účelným využitím veci. Podľa odvolateľky navrhovateľka nemá záujem o predmetnú nehnuteľnosť, keďže k nej nemá vytvorený osobný vzťah. O nehnuteľnosť sa starala odporkyňa, keďže je právnu nástupkyňou svojich právnych predchodcov podľa svojich osobných a materiálnych možností. Dôkazom týchto tvrdení je aj skutočnosť, že v roku 2010 adresovala navrhovateľka návrh na mimosúdnu dohodu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti jej právnej predchodkyne, ktorá bola starou matkou odporkyne a zomrela v roku 2012. Z tohto návrhu vyplýva, že navrhovateľka nemala záujem ďalej vlastníť svoj spoluvlastnícky podiel, kde uviedla, že o nehnuteľnosť sa nestará a nemá ju záujem užívať. Pričom požadovala kúpnu cenu vo výške 66.400,- eur. Potvrdila, že predmetnú nehnuteľnosť neužíva, ale túto užíva a stará sa o ňu t. č. zosnulá O. Y. s rodinou. Podľa jej názoru súd sa nevyporiadal s argumentáciou a dôkazným bremenom na strane navrhovateľky, ktorá dôvodila, že záujem o nehnuteľnosť má z dôvodu potreby bývania svojho syna E. Y.. Tento svedok sa dostavil až na 4. pojednávanie v poradí. Odvolateľka sa dostavila na prvé pojednávanie, a teda prejavila svoj prístup

k prejednávanej veci ako právny záujem. Namietala, že navrhovateľka ponúka nehnuteľnosť na predaj bez jej vedomia. Tiež poukázala na to, že dňa 08.03.2014 svedok E. Y. vošiel do nehnuteľnosti, pričom nikto sa im nepredstavil ani neohlásil návštevu jej rodičom. Túto skutočnosť na pojednávaní poprel. Ďalej uviedla, že navrhovateľka vystupovala počas celého konania agresívne, pričom svedkyňa Z. C. potvrdila zhoršený zdravotný stav manžela. Ďalej poukázala na výpoveď svedka A., ktorý na podporu tvrdení navrhovateľky neuviedol nič, ale zjavne vo svojej výpovedi očiernil dobré meno jej rodičov, keď požiadal súd o ochranu pre údajnú obavu o život alebo zdravie. Okresný súd sa nezaoberal písomným vyjadrením susedov, a to rodiny L., ktorí uviedli v písomnom vyhlásení, že o nehnuteľnosť sa sústavne starala rodina C.. Ďalej tvrdila, že navrhovateľka v skutočnosti chce nehnuteľnosť predať, a preto chce jej podiel odkúpiť ale z dôvodu historickej neznášanlivosti k jej osobe ho odmieta navrhovateľka predať. Má záujem nehnuteľnosť rekonštruovať a v nej bývať, aby mohla byť nápomocná svojej matke a otcovi, ktorí trpia zdravotnými ťažkosťami. O nehnuteľnosť sa vždy starala jej rodina, a to najmä stará matka a po jej smrti jej rodičia, pričom poukázala na to, že jej matka disponuje dokladmi o zakupovaní náradia na údržbu záhrady a domu, avšak súd takéto doklady nepotreboval potrebné založiť do súdneho spisu. Vyhodnotenie súdu ohľadne starostlivosti o nehnuteľnosť zostalo v rovine tvrdení a malo subjektívny charakter. Navrhovateľka namiesto preukazovania svojich tvrdení neváhala zisťovať majetkové pomery odvolateľky. Poukázala na neznášanlivosť vo vzájomných vzťahoch, pričom je v rozpore so záujmom účastníkov, ak predmetné nehnuteľnosti budú prikázané navrhovateľke. Odvolateľka tiež tvrdila, že mala záujem majetok zveľadiť, preto je v tejto časti rozsudok nepreskúmateľný a nejasný. Navrhla zmeniť rozsudok okresného súdu tak, aby podielové spoluvlastníctvo bolo zrušené, avšak, aby bolo určené aby výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti bola odporkyňa s tým, že bude povinná vyplatiť navrhovateľke sumu 24.000,- eur, resp. aby odvolací súd zrušil vec a vrátil ju súdu prvého stupňa. V doplnení odvolania priložila výpoveď svojej matky a zároveň predložila doklady o kúpe náradia určeného na údržbu predmetnej nehnuteľnosti, lekárske potvrdenie o napadnutí starej matky navrhovateľkou, ako aj doklady o zapojení kanalizačnej a vodovodnej prípojky a o dodávke elektriny.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že dokazovanie bolo vykonané v náležitom rozsahu. Opätovne zdôraznila, že pomery rodičov odporkyne nie sú tak naliehavé, aby vyžadovali pomoc a opateru. Poukázala na to, že rodičia navrhovateľky predmetnú nehnuteľnosť užívali a navrhovateľka spolu s nimi až do doby, kedy sa osamostatnila a matka navrhovateľky, ktorej navrhovateľka poskytovala opateru až do roku 2003. Nehnuteľnosť zdedila v priamom príbuzenskom pomere a celý jej život sa k predmetnej nehnuteľnosti viaže tým, že svojim rodičom poskytovala v nehnuteľnosti opateru. Platí daň z nehnuteľnosti za svoj spoluvlastnícky podiel. O nehnuteľnosť sa zaujímala, avšak užívanie nehnuteľnosti zo strany starej matky odporkyne, ktorá zdedila 1/4-inu nehnuteľnosti po svojom manželovi, bolo vždy problematické a medzi matkou navrhovateľky a starou matkou odporkyne vznikali nezhody. Po smrti matky navrhovateľky sa navrhovateľka snažila spoluvlastnícke vzťahy usporiadať a napokon nechala starú matku odporkyne v predmetnej nehnuteľnosti dožiť. Táto zomrela vo veku 98 rokov, a preto sa ani vzhľadom na svoj vek nemohla o nehnuteľnosť starať osobne. Avšak o nehnuteľnosť sa nestarala ani matka odporkyne, pretože nehnuteľnosť schádzala do takej miery, že má v súčasnosti nízku hodnotu. Do roku 1992 sa o nehnuteľnosť staral otec navrhovateľky. Odporkyňa ničím nepreukázala, že by navrhovateľka chcela nehnuteľnosť predať. O predaji nehnuteľnosti rozširovali informácie príbuzní odporkyne. Okresný súd postupoval správne, keď ustálil, že rozhodujúcim dôvodom preto, aby bola nehnuteľnosť prikázaná do vlastníctva navrhovateľky, bola skutočnosť, na ktorú prihliadol v prvom rade. Sama odporkyňa žije dlhodobo v K. K., kde vlastní 3-izbový byt a v M. rekreačnú chatu. Obaja s manželom podnikajú a dôvod, pre ktorý chce vlastniť nehnuteľnosť z titulu osobnej starostlivosti o rodičov, neexistujú, keďže títo žijú v 5-izbovom rodinnom dome, o ktorý sa osobne starajú.

Proti výroku o trovách konania podala odvolanie navrhovateľka s tým, že okresný súd rozhodol nesprávne o náhrade trov konania s poukazom na § 150 ods. 1 O. s. p., nakoľko postup navrhovania dôkazov navrhovateľkou a jej právnou zástupkyňou neodôvodňoval posúdiť navrhovateľku ako v konaní výlučne úspešnú a priznať jej trovy. Navrhovateľka svoj návrh podložila náležitými listinnými dôkazmi, vrátane korešpondencie, ku ktorej došlo medzi právnymi zástupcami účastníkov, keďže odporkyňa nesúhlasila s uzavretím dohody vzhľadom na to, že navrhovateľka nemohla svoj väčšinový podiel náležite užívať, bola navrhovateľka nútená hájiť práva väčšinového spoluvlastníka nehnuteľnosti len prostredníctvom súdneho konania. Navrhovateľka bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, a preto je

záver súdu neprijateľný a nemá opodstatnenie. Okrem toho § 150 O. s. p. má výnimočný charakter a okolnosti, v ktorých vzhladol výnimočný charakter súd, za takéto považovať nemožno.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania odporkyne v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. d) O. s. p., teda čo do výroku, ktorým okresný súd vyhovel žalobe navrhovateľky a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p. Zároveň preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania navrhovateľky čo do výroku o trovách konania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. d) O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. zrušil výrok o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec v zrušenom rozsahu súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnutý prvostupňový rozsudok, ktorým okresný súd rozhodol tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporkyne k nehnuteľnostiam zapísaným v Katastri nehnuteľností - Správy katastra v Martine k. ú. O. na LV č. XXXX, parcela registra „C“ č. 716 vo výmere 455 m² - zastavané plochy a nádvorcia, parcela č. 717 vo výmere 95 m² - záhrady, parcela č. 718/16 vo výmere 531 m² - orná pôda, rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na parcele č. 716. Zároveň určil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX k. ú. O. bude navrhovateľka, ktorú zaviazal k povinnosti zaplatiť odporkyňi sumu 8.000,- eur za účelom vyporiadania spoluvlastníckeho podielu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Po preskúmaní dospel k záveru, že prvostupňový súd správne ustálil, že reálne rozdelenie nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyporiadania podielového spoluvlastníctva, neprichádza do úvahy. Preto správne pristúpil k druhému spôsobu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to prikázaním za primeranú náhradu jednému zo spoluvlastníkov.

Odvolací súd konštatuje, že Občiansky zákonník ukladá, aby pri prikázaní veci jednému, alebo viacerým spoluvlastníkom prihliadal na tieto skutočnosti: veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie veci a násilné správanie sa spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Veľkosť spoluvlastníckych podielov je podľa § 142 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka všeobecným hľadiskom, ktorý zoberie súd do úvahy pri každom spôsobe vyporiadania spoločnej veci. Osobitný význam má toto hľadisko práve pri prikázaní veci jednému, alebo viacerým spoluvlastníkom, pretože všeobecne platí, že väčšinový spoluvlastník bude mať predovšetkým záujem na takomto spôsobe vyporiadania. Pod účelným využitím veci má zákon v prvom rade na mysli jej využitie pre potreby jedného zo spoluvlastníkov, aby vec mohla slúžiť na svoj účel. Z tohto hľadiska sa za takéto využitie považuje napríklad uspokojenie bytovej potreby niektorého zo spoluvlastníkov a členov jeho rodiny. Ak je predmetom spoluvlastníctva obytný dom, súdy skúmajú najmä to, ktorý z podielových vlastníkov dom doposiaľ obýval, ktorý je na užívanie domu z hľadiska naliehavosti bytovej potreby najviac odkázaný, dom udržiaval a opravoval, resp. vykonal investície na zveľadenie domu a ktorý je schopný a ochotný sa o dom naďalej starať. Pod násilným správaním spoluvlastníka má zákon na mysli nielen fyzické, ale aj psychické násilie (prípady výtržníctva, fyzické napádanie, či hrubé urážanie spoluvlastníkov a podobne). Násilie musí smerovať len voči ostatným spoluvlastníkom. Doslovný výklad ust. § 142 ods. 1 tretej vety Občianskeho zákonníka neumožňuje prihliadať aj na násilné správanie voči blízkym osobám (§ 116 Občianskeho zákonníka) ostatných spoluvlastníkov.

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd dospel k správne záveru, že najpodstatnejším kritériom pre rozhodnutie vo veci je výška spoluvlastníckeho podielu k predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko navrhovateľka bola spoluvlastníčkou v 3/4-inách a odporkyňa spoluvlastníčkou len v 1/4-ine. Pokiaľ ide o kritérium účelnosti využitia nehnuteľnosti, bolo prvostupňovým súdom správne ustálené, že ani jedna z účastníčok predmetné nehnuteľnosti neužívali. Teda v predmetnej nehnuteľnosti trvalo nebývali a v konaní sa nepreukázala ani otázka naliehavosti potreby bývania v tejto nehnuteľnosti z hľadiska kritéria účelnosti užívania predmetných nehnuteľností. V tomto smere podľa odvolacieho súdu prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie a správne ustálil, že tak navrhovateľka, ako aj odporkyňa mali a majú svoje bývanie, a teda otázka odkázanosti na základe kritéria účelnosti neprichádzala do úvahy. Nesporné bolo aj podľa odvolacieho súdu, že nehnuteľnosti nie sú užívané od roku 2012 ani jednou z účastníčok konania. Pokiaľ ide o údržbu nehnuteľnosti, ktorá spočívala v kosení

príľahlej záhrady, prípadne odpratávania snehu v zime, na tejto sa nepodieľali účastníčky konania, keď túto nevyhnutnú starostlivosť vykonávali rodičia odporkyne. Z uvedených dôvodov potom neprichádzali do úvahy ani náklady na kúpu náradia určeného na údržbu daných nehnuteľností, na ktoré poukázala odporkyňa, keďže tieto vynakladali jej rodičia.

Pokiaľ odvolateľka vytýka prvostupňovému súdu, že neprihliadol pri hodnotení dôkazov a rozhodovaní zdravotného stavu jej matky a otca, odvolací súd poukazuje na to, že v tomto smere v konaní neboli vykonané ani navrhované dôkazy zo strany odporkyne. V čase rozhodovania o predmete konania neexistovali také okolnosti, ktoré by mohli ovplyvniť zmenu rozhodnutia v čase jeho vyhlásenia.

Z výsledkov dokazovania pred prvostupňovým súdom podľa názoru odvolacieho súdu nevyplývala skutočnosť, že by navrhovateľka chcela predmetnú nehnuteľnosť predať v čase rozhodovania prvostupňového súdu. Nakoľko návrh, resp. výzva na uzavretie dohody o zrušenie podielového spoluvlastníctva (č. l. 51 spisu) síce bola realizovaná vo vzťahu k právnej predchodkyne odporkyne, avšak táto len obsahovala ponuku spoluvlastníčky v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Z uvedeného je teda zrejmé, že navrhovateľka už v roku 2010 mala záujem o vyporiadanie spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, avšak nevyplýva z toho, že by mala záujem o predaj uvedenej nehnuteľnosti, keďže sama uznala, že túto nehnuteľnosť v tomto čase užívala právna predchodkyňa odporkyne v celom rozsahu. Odvolací súd nevidí v takomto počínaní navrhovateľky úmysel, ktorý by smeroval výlučne k predaju nehnuteľnosti, keďže ponúkla vyporiadanie predmetnej nehnuteľnosti právnej predchodkyne a nenavrhovala riešenie otázky vyporiadania predmetných nehnuteľností formou spoločného predaja tretej osobe a peňažného vyporiadania.

Podľa odvolacieho súdu vykonaným dokazovaním nebol spochybnený úmysel navrhovateľky ohľadne užívania nehnuteľnosti v prospech svojho syna, ktorý na pojednávaní potvrdil, že má záujem využívať túto nehnuteľnosť pre svoje potreby. Neobstojí námietka odvolateľky ohľadne skutočného záujmu o predmetné nehnuteľnosti spočívajúca v tom, že syn navrhovateľky bol vypočítaný až na 4. pojednávaní, keďže z hľadiska relevantnosti sú výpovede účastníkov konania, ako aj svedkov v zásade rovnocenným dôkazným prostriedkom bez ohľadu na poradie, v ktorom boli vykonávané. Podstatná je výpovedná hodnota dôkazných prostriedkov a nie časové poradie, kedy došlo k vykonaniu týchto dôkazných prostriedkov.

Pokiaľ ide o návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré boli predložené po vyhlásení rozsudku odporkyňou, odvolací súd sa týmito predloženými dôkazmi zaoberať nemohol vzhľadom na to, že podľa § 205a ods. 1 O. s. p. skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom, len ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., k čomu v danom prípade nedošlo. Rovnako nebola splnená podmienka, že tieto dôkazy odporkyňa nemohla bez svojej viny označiť, alebo predložiť do rozhodnutia prvostupňového súdu.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd tiež námietku, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Naopak, okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za svojvoľné, naopak, rozsudok vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedal všetky právne relevantné otázky, ktoré súviseli s uplatneným nárokom. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritorne zamietajúce rozhodnutie, nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Z uvedených dôvodov potom odvolací súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil podľa ods. 1 O. s. p., nakoľko je vecne správne.

§ 219

Výrok rozsudku, ktorým okresný súd nepriznal náhradu trov navrhovateľke voči odporkyni, zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p.

Okresný súd nedostatočne odôvodnil právne závery ohľadne aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p., ktoré aplikoval na daný prejednávany prípad a z ktorých vyvodzoval právne závery a z ktorých nie je dostatočne zrejmé, ako vyhodnotil dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery navrhovateľky. Toto pochybenie sa nevyhnutne premietlo i do roviny právneho hodnotenia a následne rozhodnutia okresného súdu a viedli krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je predčasné a arbitrárne. Krajský súd za tohto stavu akcentuje, že v danom prípade absenciu dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k dôvodom hodným osobitného zreteľa nemôže prekenuť krajský súd doplnením odôvodnenia napadnutého uznesenia v rámci konania o odvolaní navrhovateľky. Navyše odvolací súd pokladá za potrebné uviesť, že výnimočné okolnosti, ktoré prvostupňový súd vzhladol v tom, že bolo v záujme oboch účastníčok konania, aby súd rozhodol o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pretože medzi účastníkmi nedošlo v tomto smere k dohode a rozhodoval o vyporiadaní najmä podľa výšky spoluvlastníckych podielov, pretože neboli predložené iné listinné doklady, ani svedkovia nepreukazovali iné skutočnosti, rozhodné pre rozhodnutie vo veci samej a rozhodnutie súdu bolo tak viazané na jeho úvahe, pokladá za nesprávne vyhodnotenú, nakoľko navrhovateľka podala dôvodný návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, preukázala, že sa snažila pred podaním návrhu dosiahnuť s odporkyňou dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Odporkyňa pritom nesúhlasila s uzavretím dohody, preto bola nútená hájiť právo väčšinového spoluvlastníka len prostredníctvom súdneho konania.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne zaoberať aplikáciou použitých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku tak, aby okresný súd dostatočne odôvodnil právne závery ohľadne aplikácie ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ak zotrvá na závere o dôvodoch výnimčnosti daného prípadu, aj napriek názoru odvolacieho súdu s tým, že ak nájde iné výnimočné okolnosti daného prípadu, potom vyhodnotí dopad takéhoto rozhodnutia so zameraním na majetkové pomery účastníčok. Zároveň sa prvostupňový súd bude zaoberať vyhodnotením aplikácie ustanovení o trovách konania aj v súvislosti s argumentáciou navrhovateľky v odvolaní. Následne vyhodnotí všetky podstatné skutočnosti a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich procesne a právne vyhodnotil. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývala jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o výrok o trovách konania medzi navrhovateľkou a odporkyňou, ktorý bol zrušený, tak v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. o náhrade trov odvolacích rozhodne súd prvého stupňa v ďalšom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.